

महंगा उत्तरपत्रिका . (Model Answer)

Q. P. Code - 30351

गुण - 900

Page No. 01

Q. No.

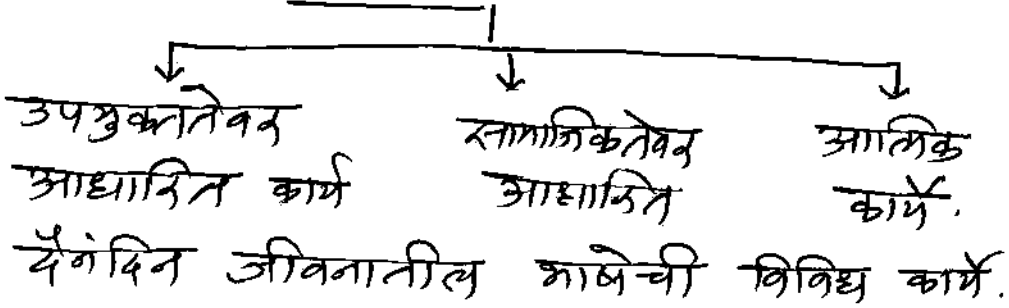
Marks

प्रश्न-१) अ) मानवी भाषेच्या कोणत्याही 3 ते 4 व्याख्या

- भाषिक संदेशन म्हणजे काय - स्वरूप
- भाषेतर संदेशन - साधने - दैहिकी
- हावभाव - हालचाली - विविध चिन्हे
- वापरून केले जाणारे साधने - सप्तमीप.

आ) मानवी भाषेची विविध कार्ये - किंवा

प्रस्तावना - भाषा मानवी जीवनाचा
अविभाज्य भाग - संदेशन - विचार, भावना
ज्ञान यांची देवाण घेवाण - भाषेच्या
कार्याद्वारे दृष्टीकोन -

प्रश्न-२) अ) स्पीन्स - चोफे यांच्या भाषिक

सापेक्षतावादाचा सिद्धांत - संकल्पना -
भाषा केवळ वास्तवाचे वर्णन नाही -
माणसाच्या जाणिवेचा - भावना - विचार -
दृष्टीकोन - हे भाषेने नियंत्रित -
माणसाचे ज्ञान हे भाषाबद्धित - सप्तमीप.

किंवा

P. T. O.

(20)

(20)

- आ) भाषिक हासाची संकल्पना - स्वरूप -
 कारणे - समाजाने भाषेचा त्याग करणे -
 - व्यवहारात भाषेचा वापर कमी होत जाणे.
 - भाषेला नाकारणे - नव्या पिढीचे भाषिकडे
 दुर्लक्ष होणे - भाषिक संक्राणातील अडथळे
 समादीय -

प्रश्न- ③ प्रमाणभाषा आणि बोली संबंध -

(20)

- अ)
 प्रमाणभाषा म्हणजे काय ? - प्रमाणभाषेच्या
 अस्तित्वाचे विक्रम - सहज आकलन आणि
 व्यवहार - सुकरता - शब्दसमृद्धी -
 बोली म्हणजे काय ? - निर्माण होण्याची कारणे
 विक्रिय बोली - स्वरूप - परस्पर संबंध .

आ) बोलींच्या अभागाची साधने -

- प्रस्तावना - बोलींच्या अभागाची गरज-
 त्यागाची साधने - क्षेत्रीय कार्याचे महत्व
 - प्रश्नावली, कपावली, तक्ते, कोष्टके,
 टेपरेकॉर्ड्स इ. साधनांची गरज - समादीय

प्रश्न- ④ प्रत्येक गटातील एक टिप लिहावी.

प्रत्येक टिपेसाठी ⑩ गुण आहेत.

एकूण गुण - ③०

(30)

प्रश्न-

५) एका वाक्यात उत्तरे - (प्रत्येकी ०२ गुण)
(कोणतेही पाच)

10

- १) चिन्ह व चिन्हित यांच्यातील संबंध जाणवी
भाषेत अप्रत्यक्ष स्वरूपाचा असतो, त्यालाच
साहच्यिकता असे म्हणतात.
- २) याकबखसनने ०६ (सहा) मासिक कार्ये सांगितली.
- ३) जाणवी भाषेचे दोन स्तर -
i) मूलध्वनींचा तयारित साठा.
ii) अतर्काद अर्थपूर्ण रचना.
- ४) स्नातकभाषावैज्ञानिक इष्टीकोन सर्पीसु-वोर्क
यांनी तयार केले.
- ५) भाषेद्वारे साधले जाणारे असंख्य प्रकारांचे
कार्य - म्हणजे भाषेचा बहुजिनगीदणा होय.
- ६) दोन गैरतत्त्व - शुध्द-अशुध्दता, प्रमाण-अप्रमाण,
क्षेप-कनिष्ठ इ.
- ७) प्रवाचीच्या विविध बोली -
अहिराणी, कोकणी, कन्नडी, मराठवाडी,
आगरी, मालवणी, वाडवडी इ.
- ८) 'व्यवहाराच्या सोयीसाठी सर्व बोलीभाषिकांना
सहजगत्या आकलन होणारी अशी तद्यवर्ती
भाषा म्हणजे प्रमाणभाषा.
- ९) दोन धोके - परकीय भाषेला महत्व प्राप्त होणे
भाषाद्वेष निर्माण होणे.